Anni mūdi 6112

069

¶ Jeremias in egipto ꝓphetauit regibus egipti p̄dicens ꝙ eoꝝ ydola ſubūterēt̄ qn̄ vgo pareret· Quare ſacerdotes ydolorū in ſecreto templi ymaginē vgis puerū baiulantis adorauerut Hic oracione ſerpētes fugauit· Tandē zelo domini ydolatras increpauit q̄re ab eis lapidat? eſt Egipcij autē eum ꝓpter beneficia ſua i ſepulcris regnū honorifice ſepelierunt I

¶ Linea xpi ——— In ſtala · 68

¶ Tēplum ſalomoņ incendit̄ a chaldeis et iherl'm deſtruitur Et hec eſt vna de pn̄cipalibꝫ eīs hui? hiſtorie Stetit nāqꝫ h° tēplū 997 āis ſcꝫ a fūdacōe ipi? icipiēdo q̄ facta fuit anno iiij·ſalomonis Et ab hac deſtrucōe vſqꝫ ad deſtructiōeꝫ q̄ facta fuit p tytū et veſpaſianū ſcilz 92·āno p? xpi paſſionē fluxerūt āis 662·ſecundum iheronimum et euſebium

¶ Eleobol? ph̄s lidi? vnus d vij·ſapiētū grecie ſcripſit tria milia carminū & enigmatibꝫ Hui? vnū enigmatibꝫ fuit Vnus pat̄ xij filij horū cuiuſlibꝫ xxx· nati difformes qn̄qꝫ albi qn̄qꝫ nigri Jmmortales autē cū ſint oēs corrūpūt̄ Hic pr̄ ān? ē filij ſunt xij·menſes Cuiuſlibꝫ xxx·nati ſunt dies ſole illuceſcēte albi d nocte nigri II

¶ Priander ph̄s chorinthe? vnus de vij ſapiētibꝫ grecie ſcripſit dogmata vtilia in duobus milibus verſibus Hic docuit ꝓſperatū modeſtum et infortunatum eſſe debere prudentem Promiſſum debere ſolui tyrannos nō āmis ſꝫ beniuolencia vinci debere Verba nephana nō enuncianda Non ſolum peccantem ſed peccare volentem plecti Hic octogenarius morit̄

¶ Bias ph̄s Primenſis aſianus vnus de ſeptem ſapientibꝫ grecie multā vtilia i duobus milibus carminum ſcripſit Hic virgines multas a primenſibus captas ad ſe recepit et bene veſtitas et incorruptas parentibus remiſit hoſtibus Quare hoſtes molliti pacem medio byante q̄ſierūt Hic etiam cum alio tempore ſua ciuitas obſeſſa foret et intus cariſtia victualium miſit extra vrbem currum frugibus onuſtum qui caſu ab iimicis captus cogitabāt pacem tractare putantes eos fructibus hn̄dare Byas autem legatos iimicorum in ciuitatem venire fecit ⁊ triticū ſup aceruum arene ſparſum eis oſtēdit Quod ibi totū triticum eſſe putantes ab obſidione receſſerūt Hic docuit ne q̄s a ꝓpoſito leuiter recedat Tarde loquendū eſſe Indignum non laudandum Amicos longa predeliberacione eligendos Et plura alia III

¶ Iſte priſcus ludos inſtituit et circū rome edificauit. Capitoliū fabricari fecit Et dictū
eſt capitoliū quaſi capud ſolum q̄a in eius fundamento inuentum fuit caput ſine corpore
quaſi eſſet ꝓphecia futuri q̄a roma oim̄ in caput erecta poſt ſine corpore obediente p̄māſit

Anni mūdi 4611 4638

¶ Reges Romani = Priſcꝰ tarq̄niꝰ an 37 = Sup̄ la. 63

560 595 uid' ya pū

¶ Abſtiages rex medoꝝ vnicā habuit filiā q̄ꝫ militi plebeo tradidit ne ex ea filius nobil
naſcerē̄ ‒ ne .ſ. ipſe a nepote ſuo de regno expellerē̄ ſicut ab auguriis ſibi fuit p̄noſticatū
Nichilominꝰ qđ verebatur ei accidit Cyrus enī ex filia ſua natus eum ſupauit II

¶ Tres pueri in fornacē ſuccēſam ꝓiciūtur et miraculoſe liberāť. Dan̄. 3⁰

¶ Iſte Euilmerodach fuit frater nabugodonoſor hic ꝓxime p̄cedētis Hic yoachim
de carcere liberauit et ipſū magnificauit eiuſꝫ conſilio corpꝰ p̄ris ſui exhumatū diuiſit
trecētis vulturibꝰ ne a mortuis reſurgēt q̄ de beſtia rediēāť i hominem

III

¶ Reges babiloīe = nabugodonoſor = Euilmerodach = Regu ſar = Sabarſādach = Balta ſar = Sup̄ la. 63

¶ Iſte nabugodonoſor filius nabu godonoſor magni ortū qui ſuſpēſilis diciť maxiꝫ expēſꝰ vxori ſue fabricauit multa qꝫ magnalia peregit ita vt actuū magnitudine et robore herculē ſupaſſe cōmemoreť Hic de manubiis enſiū hoſtiū templū belis magnifice decorauit

¶ Iſti tres .ſ. regusar ſabarſardach et baltaſar frēs germani pꝰ ſe ſucceſſiue regnauerūt. Quorū baltaſar vltimus rex babilonie interfectꝰ ē a dario ꝛ cyro Liberis .n. caruit Soror ac darij mater eius fuit ideo darius regnum occupauit iuuante cyro Dn̄s aūt cū eo non fuit q̄a vaſa ſcā indigne tractauit

¶ Ludus ſcacorū a xerſe pħo inuētus eſt ꝓ correctione euilmerodach
tyrāni q̄ ſuos magiſtros ſapientes ꝛ informatores occidere cōſueuit
nolens ab eis increpari. Quare iſte xerſes hunc ludū ad reg' emen
dacionē ſubtiliter introduxit

I

Iſte ſeruiꝰ ſeruilis condicōis fuit natus ex ancilla captiua ſed moribꝰ ⁊ ope factus nobilis Tres vrbi montes add dit foſſas muris circumducens Hic primus inſtituit vt cenſus ſolueretur regi qđ ante hec tp̄a fuit inauditum. Interfectus autem a tarquinio ſuperbo

Anni mūdi 4649

Reges romani ═══ Seruius tullius ·44· ═══ Inf̄ra la·Az

o34 Anni ante xpi

Sibilla cumana de xp̄o ꝓphetauit et tarquinio ix codices attulit in quibꝰ deſcripta fuerunt decreta romanorum

Iſte darius aſtiagis conſobrinus ab eodem i filium fuit adoptatus quia vnicam dumtaxat filiam habuit aſtiages Huic autem dario regnum contulit quia cirus contra eum pugnauit Cirus tamen ambos vicit. Eos nichiloꝰ benigne ⁊ tanq̄ꝫ conſanguineos et humanit̄ tractauit tradēs auo regnū hircanoꝝ et dario regnū medorum

II

Reges babilonie ═══ Darius ═══ Cirus ═══ Inf̄ra la·Az

Iſte Cirus ꝑſ fuit rex. poſt monarchiam ad perſas tranſtulit Hic ā patre plebeius ſed mater eius filia regis aſtiagis fuit Hic babilonem vicit balthaſar regem interfecit Danielem exaltauit ⁊ iſrahel in iudeam abire ꝑmiſit vt edificarent templum dn̄o Eſore ꝑmo de eo ꝓphetauit yſaias Poſt multa autem bella cū ad ſcitas declinaſſꝫ a regina thamiris capit̄ et toto ſuo exercitu ad cᵐ occidit Caput eius abſciſū in vtrem humano ſanguine plenam proici fecit dicens Sacia te ſanguine quem ſitiſti

Aggeꝰ et zacharias ꝓphetant confortantes ꝑp̄lm et prouocantes ad edificandum templum domino

I

II

Anni mundi 4634

¶ Linea cristi ——— Salatiel ——— Sup̄ la· 66

Anni āte cristum 565

¶ Iſte ſalathiel erat filiꝰ iechonie regis iude quem genuit pꝰ trāſmigracionē babilonis vt dicit matheus

¶ Eſdras ſacerdos de ſtirpe aarō claret ſctātate vite ⁊ ſapiā Cuiꝰ ſtudij induſtria et labore totꝰ iudaicꝰ ſtatus in melius reformatus eſt

¶ Ezechiel ꝓpheta poſt multa que glorioſe geſſit eciam ſuis precibus aquas cobar condēſauit vt filij iſrael ſup eas ambularent Chaldei aūt ſubmerſi ſunt in eiſdē Tādem percuſſis impijs quibuſdam a ſerpētibꝰ quos arguebat ceteri in malicia exacerbati ipſū eq̄s diſtraxerunt et ꝑ crepidines ſaxorū precipitauerūt facientes ipſū dn̄o martirem glorioſū

III

¶ Pontifices ——— Sup̄ la· 68

¶ Incipit hiſtoria libri eſdre

Anni mundi 4649

¶ Linea criſti —— Zoro babel —— Infra la 40

I

565

Anni ante natiuitatem criſti

¶ Daniel propheta vir deſideriorum et electus claret · cuius opera deus glorioſus miraculis comprobauit

¶ Templum fundatur ab hoc zorobabel · ſed longe poſt perficitur ab eodẽ Vide eſdre ſexto

¶ Iſte ihcſus ſacerdos magnus figurans criſtum filius ioſedech ipſe eſt ioeſu

¶ Pontifices —— JHESVS —— Infra la 40

II

¶ Poſt reditum populi iſrahel de babilone · ihcſus ſacerdos magnus tamq̃ regens et zorobabel tãquã dux populi iſrahel pfuerunt · Et iſte modus uſque ad herodẽ ſeruatus eſt ut ſũmi ſacerdotes principaliores eſſent · et duces tamquam eorũ ſubſtituti · Semper tamen duces erant de tribu iuda · Hoc autem regimine durãte non legitur populus a veritate fidei declinaſſe ſicut prius ſepe fecerat Iudei autem qui hic redierunt poſt iuxta propheciam dauid diſperſi ſunt in omnem terram · Qui autem redierunt · hij de tribubꝫ iuda · leui · et benyamyn fuere · et pauci de alijs x tribubus Illi autem qui in montes caſpios relegati ſunt nunq̃ redierunt ut dicunt hebrei

III

¶ Babilon magna capitur et auferẽ poteſtas eius ſicut prophete predixerunt Hec fuit prima et maxima ciuitas tocius orbis de q̃ incredibilia ſcripta ſunt · Hec vix humano opere extrui poſſibilis credebatur vel humanis poſſe viribꝫ deſtrui Attamen vna nocte defecit volente deo · cuius ire nemo poteſt reſiſtere

I

¶ Aggeus et Zacharias ꝓphē ānis ſcđo darij increpauerūt ꝓplm̄ ꝓpt negligēciam eorū ad edificādū domū dn̄i Et ſollicitabāt zorobabel vt ꝓ hac re regi loq̄ret Quo īſtante rex ānuit vt accenſū eſt cor ꝓpli et edificauerunt templū vt patet eſdre vi

Templum perficitur

¶ Agge⁹ ꝓpha de hoc tēplo ꝓphauit quia gl̄a ei⁹ maior erit q̄ꝫ pmi. Qđ tn̄ ſpūaliter ītelligendum eſt de xp̄o qui hoc ſua corporali preſencia inco pātatus ipmq̄ꝫ ſepi⁹ ingreſſ⁹ pulcħrime decorauit et glorificauit Alioq̄n vitas ꝓphie ſtare non poſſ꞉ q̄a iſtud ſcđm tēplum reſpcū primi puſillū et nimis fuit exiguū Aug⁹ ꝫ9. de. ci. dei ſup hoc fortiſſimū ꝯtra iudeos fūdat argumētū exponēs ꝓphiā; hanc per eā eccl̄iam dei volens ītelligi. domū videlicꝫ dei ex viuis ꝯſtructam lapidibus

II

Anni mundi 4684 4709 4733

¶ Linea criſti ——— Abiuth filius zorobabel ——— Sup̄ la. 69

515 460 499 Anni ante christum

Nota abiuth fuit filius zorobabel de eo ꝛ ſequētibꝫ nichil legit̄ niſi q̄ꝫ nominent ideo eorum tp̄a sciri nequeūt

¶ Pontifices ——— Sup̄ la. 96

Anni mundi 399

Linea christi — Infra la Au

Anni ante nativitatem christi 2746

Pontifices — Joachim filius ibu — Infra la AS

Iſte tarquini⁹ ſupbus ſeruio ſe meliore interfecto regnum arripuit. Hic diuerſa tormē torū excogitauit genera. Poſt de regno expulſ⁹ eſt ꝓpt̄ ſtuprū lucrecie a filio ſuo tarq̄ni ꝯ ſexto ꝯmiſſū. Et extunc deinceps romani reges ſup ſe noluerūt regere ꝓpt̄ ipſorū regū tyrānidem

Anni mūdi 4689

Reges Romanoꝝ

515

Lucrecia femina nobilis et honeſta a filio regis tarq̄nio ſexto violent̄ oppſſa eſt. Accerſito ꝑpo viro et amicis ei⁹ crimen ꝯmiſſū accuſauit. Et ſtatim gladio quem clam tenebat ſe ipſam interemit oſtendens ſe in crimē nō ꝯſenſiſſe. Hec in exemplū caſtitatis ſolꝫ allegari nec tū ab homicidio excuſat̄ ſecūdum aug⁹ primo de .ci. di Babilonia noua i egipto cōdit̄ a cambiſe qui totum illud regnum obtinuit II

Anni ante chriſtum

Anni mundi 4709

Reges perſarū

Anni an xp̄m [illegible]

Sibilla Helleſpōtica in agro troy añ nata hijs dicit̄ fuiſſe temporibꝫ que ſic de xp̄o ꝓphetauit Ihs criſt⁹ naſcet̄ de caſta

Arphaxat poſt mortē cyri per vim obtinuit regnū medorū et edificauit ciuitatem grādē a bathanis Et diſpoſuit rebellare ꝯtra nabugodonoſor id eſt cambiſen et tū ab eo victus eſt vt pꝫ Judith primo

Iſte cambiſes a diuerſis varie noiatur Apud eſdrā .n. artharerſes dicit̄ vl̄ aſſuer⁹ In iudith vero hiſtoria q̄ ſub eo contexta ē nabugodonoſor appellat̄. Hic potēter interdixit ne ihrl̄m neqꝫ tēplū reedificarēt. Sed pater ei⁹ tantū ciuitatē noluit extingui Etiā pricipes tūc cyro ignorāte impediuerūt edificacionem tēpli: Hic quēdā iniquū iudicē viuū fecit excoriari et filiū ſuper paternā cutē iuſſit ſedere iudicātē q̄ti⁹ h⁹ timore pene āmodo iuſte iudicaret III

Falaris ſiculus tyrann⁹ mltos innocētes depopulat̄ Hic artificē illū q̄ thaurū ereum fecit ad puniendum hoies in eundē ipſū p̄mo ꝓiecit vt expiret q̄d fecerat Cui⁹ clamor per os thauri q̄ſi boatus beſtie mltū terribiliter reſonabat Et ſic tyrann⁹ iniuſt⁹ inuenit aliq̄n quē iuſte puniret Iſtud factū refert oroſi⁹ añ vrbem ꝯditā āno lxiij vl̄ circit̄ vl̄ hic Et ſicilia legit̄ frequētius tyrannoꝝ nutrix fuiſſe

Gētiliū ſapiētia p̄mo in rerū creatarū ꝯgnitioē ſūpſit exordiū. Tūc enī tpa multū groſſa fuere et popul̄s rudis ita vt qui modicū p̄ ceteris de hmoi ſe ſcire ptēdebāt hij p̄ dijs colebātur Poſt hec ſucceſſu tēporis excreuit prudencia et icepērūt hoiēs theologizare Et hij fuerunt poete ātiq̄ores q̄ de falſis dijs vrbano ſmone multa finxerunt Hos ſophi .i. ſapientes ſecuti ſūt q̄ mira iactañ gloriā ſuā celebrauerūt Qui licet nouos deos nō admiſerūt veterem tñ pūam iſecuti ſūt ꝯſuetudinem. Poſt hos ꝓpheti ſurrexerūt amatores ſapiēcie q̄ vt frequēt̄ ydolatriam admittē recuſabāt. Quorū plēs pro veritate interempti ſūt de adūſitatibꝰ pſſi Multi etiam eoꝝ munibꝰ corrupti ac al̄s depuati ſacilegiū extulerunt dijs imolantes ꝑoribꝰ priores effecti

Infra la ag

Iſte Ereneides magn⁹ duxit filiam reg⁹ in vxorē ⁊ ſtatī p⁹ moriē · Que pō captes vocata ipō mortuo dario ptaſpi in cõiugē data ē ſcōm ıbo^m ſup dan̄ ca°3°·

hiſtoria iudith texiē Ipa aūt exemplar toci⁹ pudicicie ponīē

Reges pſarū

Ereneides magnus anno medio 3⁹.

Infra la ag

Holofernes · pnceps milicie nabugodonoſor · i · cambiſis multas t̄ras dn̄o ſuo ſbiugauit · Et tād̄ in bethulia a muliere iudith īteficiē · Iudith ij° · et iij°

II

Pitagoras p̄m⁹ phs ⁊ muſice artis inuētor fuit apud grecos ex ieq̄liē pōderibꝰ malleo⁊ in icude feriēciū · ex cordarū ineq̄li tēſione · ⁊ calamo⁊ diſpari longitudie · Ariſmetcā ec d² p̄m⁹ inueniſſe · Studioſiſſim⁹ fuit ad pudiciciā ⁊ frugalitatem p̄dicādam · ita ut q̄ plurimos luxuriantes ad cōtinēciam reuocaret Docuit vero matrona⁊ ornamēta pudiciciam exiſtē · nō veſtes nō gēmas

III

Dano et phileos · diſcipuli pictagore huiuſmodi ſunt ſectam iſecuti ut p q̄ſquēnium ſuaceant ſilēcii · et poſt eruditi loq̄renꝛ ·

¶ Anno cc.xliiij. ab vrbe conditā romani loco regū duos cōſules ordinauerūt q̄ vno tm̄ anno regerent ne tractu tempis in ſupbiā erigerēt et vt vn⁹ alterū ſi delinqueret corrigeret

Brutus Iunius

Roma mutauit pncipatū ſed nō euaſit tyrānidem Hic brutus videx pudicicie ad querelam et interitū lucrecie tarquiniū ſupbum regē cū filio ſuo tarqnio ſexto adultero e roma fugauit Ibiqȝ nomē regium deleuit intantū vt nobiliſſiōs filios ſuos conſilij reducēdorū regū in vrbem participes viegis ceſos occidi iuſſerit Rex emiſſorū auxilio fret⁹ romaīs bella mouit ſȝ nil pfecit. Sed tarqni⁹ adult̄ lācem in brutū mouit. cui brutus obuiās ipi ſe mutuo int̄ emerūt. Matrone aūt brutū āno īegro planxerunt

Sup la. A3

Romani cōſules

Lucius Collatin⁹

Anni mūdi 4433

Sup la. A3

¶ Reges perſaꝝ

9⁹ Darius Ythaſpis

Anni ante christum

v96

¶ Iste darius fuit vnus de vij. magis et regnū ſubtilit̄ acquiſiuit. Hic regno pſa tum aſſros recupauit et babiloniam aſiā macedoniamqȝ ſdomuit Cumqȝ filiā regis ſcitarū peteret in vxorem et ipſa ſibi abnegaret ipſe cum vij.cm cōtra ſcitas venit tot hoīes exponens pro vn⁹ hoīs libidine Sed inde turpiter fugat⁹ ꝛ amiſſis 80000 tand̄ cū reſiduis ſupatus eſt a paucis videlicȝ xi.m atheniensib⁹ ſuperatus eſt amiſſis 200000 perſarū. Volens aūt poſt fugam ſe vindicare in pmo apparatu decidit. Quidā de ſaluacione ſperant. Darius .n. dei cultor fuit cui ī teplo ſacrificia fieri iuſſit. Vide lyrā ſu per xi capitulo eſdre Refert eciam magiſter hiſtoriarū q iſte darius inſtante zorobabel iuſſit reſumi opus domus dei pcipiens pncipibus ſuis ne hocipm aliq mō ipedirēt ſȝ iuuarent. Vide eſdrā v et vi De hac aūt era dubitat̄ ꝑ doctorū diuſitate

¶ Romani — Dictator — Infra la. 80
Conſules I

Iſte dictator ruſticꝰ electꝰ fuit ⁊ ord inatꝰ vt cõſules poteſt
prīt et ꝯtra īimicos. Hoc tpe rome int̄ ſenatū et plebē fctā ē
diſſencio magna Ipe victorioſꝰ et cõſultiſſimꝰ fuit Facta qꝫ
expedicõe ad agꝝ rediſt. Anno aūt ſuo. lxxx. reuocatꝰ cū viri
bus ꝯtra hoſtes pugnaē ñ valeret. ꝯſilio hoſtes ſupauit

¶ Reges — Xerſes — Infra la. 80
pſarū

¶ Iſte xerſes multitudine xp̄i quē collegit ẽras inouitꝫ vndas. Nec tñ pſperatus eſt
Amiſit nāqꝫ. 19000 virorū Ipe tādē ab arthabano ſuo p̄fecto ꝯcidiſt. Greci āt q̄
cõtra cū pugnabāt habuerīt exercitū longe maiorē. Vide oroſium II

¶ Leonida ſpartanorū rex. i. lacedemonioꝝ cū iijm hoīnū vijcm pſarū pene trucidat
Mirābile dictu. ait ſuis. Prandete tāqꝫ apud īferos cenaturi Qđ ita fctm̄ ē qꝛ bello
fatigati ſup mortuos ceciderīt et mortui ſūt cum illis

Democritꝰ phs ſeipm excecauit qa mulieres abſqꝫ ꝯcupiā videē ñ valuit. In arte magica fuit expertiſſimu. in oībꝰ agēdis diſcretiſſiꝰ et maxime cõſtancie

Pindarus
Sophocles — phi ⁊ poete v̄tuti
Euripedes — bꝰ claruerunt
Herodocꝰ ſcriptor hiſtoriarū

Anaxagoras ſtudioſiſſimus. multa de motu celi. et ſyderum curſu ſcripſit. tādē ab atheīj veneno extinctus eſt
Archelaus fuit magiſter ſocratis. et democriti ſucceſſor III

Heraclitus phs libros tā obſcuros edidit q̄uos diſcipuli nõ poterant intelligere
ꝓpterea tenebroſus dictus eſt
Heſtiulꝰ poeta tragediaꝝ ſcriptor. cū q̄dā die ſub diuo ſedēt nudo capite cum
caluꝰ eſſet aq̄la teſtudinem ferens ſuper caput eius illiſit putans lapidē eſſe q̄tñs
rupto funere eſcam ſumeret quo poeta vulnus ſuſpſit et mortuus eſt

I

Anni mūdi 2469 2489

¶ Esdras vir sanctus atq; doctiſſimus vt alter moyſes in ppl̄o venerabilis fuit. Hic de babilonia cum aliis veniēs paterna ſollicitudine motus vt plures lucrifaceret. his tēpib᷒ legē et eius libros reparauit quos chaldei obuſſerūt. Felix teſtamentū orbi relinquēs nouos et faciliores apices inuenit. Tandē ihl̄em veniēs cū multitudīe magna. regalib᷒ q; priuilegiis ppl̄m donauit. vt patet eſdre vj. Obijt venerābili ſenecta ſepultus ibidem

¶ Linea criſti

Eliachi de hoc nichil' hēē i ſcptuis n̄ mathei p̄mo ca.

Supralaaj

3690 3710 Anni an xp̄m

II

¶ Malchias ppl̄a claret ſic dictus .i. angel᷒ ꝑp vitam eius optimā et decoris aſpectum

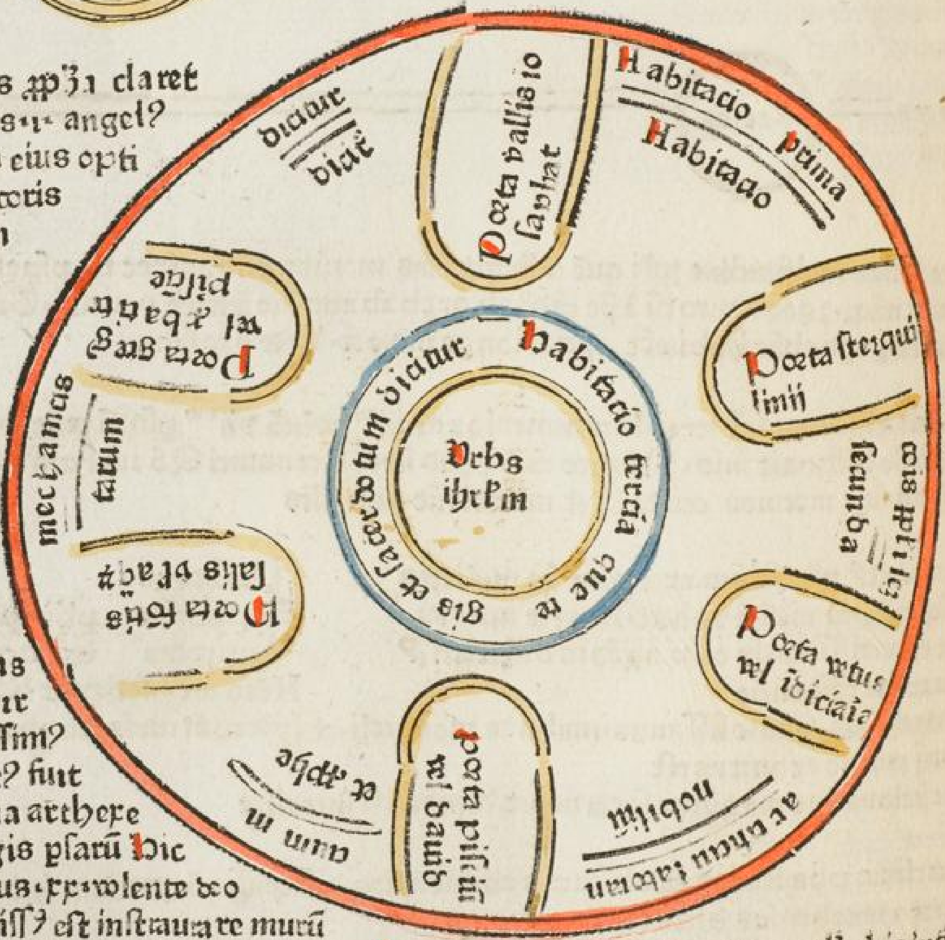

¶ Pontifices

III

¶ Neemias pph̄a vir benigniſſim᷒ et deuot᷒ fuit pincerna artharxerſes regis pſarū. Hic anno eius .xx. volente deo ab eo miſſ᷒ eſt inſtaurare murū ihl̄em quē in augusto tpe reparauit. Expleto autē ope miraculoſe ignē ſcm̄ inuenerūt et murū dedicauerūt. Deīn ad regem tranſiens et iterum reuerſus ihl̄m. moritur ibidem iuxta murum ſepultus quem edificauit. Et hic finitur hyſtoria librorū qui ſūt de canone

Ebdomade danielis pph̄e hic incipiunt ſcd̄m bedā. Sed de hys doctorū magna eſt diſſencio. Beda putat p annos lunares incipiens a .xx°. anno artharxerſis. ſed vide iheronimū ſup danielem et lyram. et ꝑlurimu. li. v ca iiij

¶ Heſter hiſtoriã. ſcd̃m lati
nos h̄ terit. Aliẽ dicũt hebrei
Vide litã hic ſupra dañ. ca ix°

Anni mdi.

4809

4833

I

¶ Linea criſti — Azor de iſto nil legit ñ q̃ a math̃ i euan° nõi natur — Infra la. 84

390

366

Anni añ xp̄m

¶ Mardocheꝰ iudeus vir ſãctꝰ humil' ꝛ deuotꝰ dei cultor. ac amator fratrũ quem aſſuerus rex ſcd̃z poſt regẽ ſublimauit

II

¶ Pontifices — Helyazib ꝑ helyza phat — Infra la 48

¶ Jſte eliazib ſucceſſit ioachim pontificatum vt dicit euſebiꝰ Et ab hoc loco cõiter hiſtorio gr̃phi ioſephum ſequuntur

Tempore horũ ɔſulũ fames et peſtilẽcia gũis romã corripuẽ Tempore iſtorum cõſulum fuit bellũ vegetanũ atrociſſimum

Fabiorum glorioſiſſima familia vrbis bello vegetanis ꝑterni ue Verginiꝰ filiã ꝑ pãg'adio trãſfixit ne ſeruituti traderet Et ab hoc ꝗ alia tribuni inſignia deponere coguntur

Anni mundi 4749

Romani — Titus publiꝰ — Supra la.

450

Anni an' criſtum

Reges pſarũ — Arthabanus mẽ vij — Supra la.

Iſte arbathanus non ponit in cathalogo regum pſarum quia parum profecit · tamẽ ihe ronimus eũ numerat ſuper danielem · li · iij

Empedocles et pmenides phi nobiles et mo rales claruerunt
Socrates phs habet magnas laudũ progati uas q̄ rẽ ibõꝰ ſibi et alijs ſtatuit in exemplũ
Mire enĩ paciẽ fuit et eqnimitatis Et de primo ente ſcʒ deo ſubtilius fertur ſenſiſſe pro quo venenum in carcere bibit

Democritus · ypocras · pictagoras · zenõ et plures alij phi prudẽtes qʒ viri famoſi claruerũt
Crathinus pmus comicꝰ et ſatiricꝰ q̄ ſub ſpẽ iocalitatis manifeſte vicia reprehendit

Architos tarentinus magiſter platonis claret

I

¶ Quintin⁹ cept⁹ in rure ab aratro sumpt⁹ ꝛ ī dictatorē creat⁹ ē Hic romā iam pene desperatā ꝑpt̄ adūsos casus magnifice consolat⁹ ē triumphis plurimis

¶ Senones galli cū romanis pugnāt. ꝛ capta ē vrbs p̄t capitolium. qḋ etiā perdidissent si puigil anser ex lassitudīe pugne dormientes romanos nō excitasset Jnde ē ꝙ ambrosi⁹ eoꝝ ingratitudinē accusans dicit eos poci⁹ anseribꝫ q̄ dijs sacrificare debuisse

¶ Roma in desolacōe incedit. et muri eius destruuntur

4789 ¶ Lex xij tabularū rome instituta ē. Decem enim tabule a grecis institute sūt. q̄bus due a romanis addunt̄. Anno. ccc. ab vrbe cōdita. ipe est annus mōi. 4789.

II

¶ Romani | Marc⁹ gneus | Infra la. 82

[illegible] | Anni ante natiuitatem xpi

¶ Reges persarū | Arthaxerses an xxi | Infra lā. 82

¶ Jste arthaxerses ē ille sb̄ q̄ esdras venit ihrlm. et neemias fuit pincerna ei⁹ q̄ꝫ post misit ad edificandum muros ciuitatis iherusalem

¶ Altibiades Socraticus
Eudoxus Astrologus

I

❡ Os in feni·in medio vrbis horribiliter apparuit de cuius exalacōe plures interfecti ſūt Vbi cū ſe marcus tulius armatus p̄cipitaſſz ceſſauit plaga demonū impiorꝫ

❡ Olimpiade octuaginta vel nonaginta p̄tās cōſulū tradita fuit decem viris q̄ p̄p̄ſsimis cōquuerebat̄ de peruerſo regīe cōſulum Verū hec mutacio p̄nicem rei publice fuerit eo q̄ ſiguli cū ip̄atoriis iſignibꝰ p̄ceſſerūt donec per vim coacti huiuſmodi faſtum deponerent et tirannidem

❡ Mediolanum ciuitas cōditur ſic vocata q̄ ibi tūc apparuit ſus pro media parte lanam pro pilis deferens Vnde ipſi ciuitati ex vili cauſa nomen datum eſt

Anni mūdi 4809

II

❡ Romani ══════ Tribuni x viri fuerūt iſtituti loco cōſulum ══════ Supra la·ſi

296 Anni ante natiuitatem criſti

❡ Reges pſarum ══ Xerſes men ii ══ Segdianus men vii ══ Supra la·ſi

III

❡ Iſti duo ſcꝫ xerſes et ſegdianus parū prefuerunt et nichil de eis actum legi n̄ota dignum

❡ Bella athenienſium famoſiſſima q̄ſi ſc̄da troyana hijs fue͞r tp̄ibꝰ·

Conſūpti q̄ꝫ ſūt miſerabilit̄ et in ſeruiciū redacti qui dn̄abantur

Epicurus vorax

❡ Diogenes ſe alexandro potenciorē p̄dicauit atq̄ꝫ diciorem Quia quod alexander dare potuit ɔtēpſit Et que inferre potuit non timuit

I

¶ Ludi ſcenici inſtituunt̄ rome vt ceſſaret peſtilencia De his auguſtin⁹ multa tractat tāgēs fallaciā demonū q̄ talibꝫ ludis placari poſcebāt Hij ludi ita ēpit̄ exercebāt̄ · vt nedū honeſti hoīes his intereſſe ſꝫ eos nᶜ alōge vellēt aſpicere O ſacrilegiū deoꝝ q̄ nouella rōnoꝝ indoles ad tāta crimiā demollit̄ vt ꝓ tēpali peſte depellēda introducēt̄ mors etna

¶ Iſte camill⁹ fuit p̄⁹ vōt⁹ furi⁹ q̄ afflicte reipublice magnifice ſbuerit expugnās veihētes q̄ x · ānis ɔtinuo romā attriuerāt Hūc tātū viꝝ · poſt īgra ciuitas dāpnauit Oroſi⁹ dicit hāc victoriā mag⁹ vtilē q̄ nobilē fuiſſe · q̄a ſn̄ vllo digno romane v̄tutis teſtiō clamdeſtina obrepcōe facta ē Nec ob hāc iuria deſtitit · ſꝫ de exilio redicēs defendit patriā · magnū criſtianis relinquēs exēplū

Anni mūdi: 4833

Sup̄ latus 83 ¶ Romani — Camillus dictator — Infra la 96

Anni ab urbe cōdita: 366

¶ Reges pſa — Darius noth⁹ us an xix — Aſſuerus vel Artaxerſes an xl — Infra la 86

II

¶ Iſtē dari⁹ grauē manū miſit ɔtra athenienſes Qui tādē ɔtriti ſūt q̄ ſupmi fuerāt · Sub eo egiptus receſſit a pſis Ei⁹ fr̄ cyr⁹ bellicoſiſſimus legit̄ oroſius li · ij ·

¶ Plato pħs ſocratis diſcipul⁹ fuit diuin⁹ nominatus quē aug⁹ eē extollit · q̄ q̄d mag⁹ ceteris de diuinis ſcripturis ſenſerit

¶ Dioniſi⁹ ſicul⁹ tyrān⁹ peſſim⁹ de ſicilia expellit̄ Hic diſcipul⁹ platonis fuit non imitator Hic quādā paupculā notauit ꝓ eo q̄tn̄s diu viueret orāre ⁊ dijs imolāre Quā accerſitā interrogauit Cur ꝓ me orās q̄ te totiēs moleſtaui Rn̄dit dicēs Au⁹ vr̄ tyrān⁹ vnā m̄ vaccā abſtulit dimiſſis m̄ tribꝫ Quaꝝ p⁹ pr̄ vr̄ ſilr̄ iterum tyrān⁹ alterā cepit ⁊ retinui m̄ duas Igit̄ q̄tn̄s moreret̄ iprecata ſū vt ſaltē vos m̄ ablatas reddētis Sꝫ vos oīm peior nichil reddiſtis · ſed afflictā mag̃ affligētes alterā e duabꝫ quas ēti nui iſup abſtuliſtis Timēs g̃ ne p⁹ vos crudelior m̄ ſurgat pnceps q̄ eā quā adhuc poſſideo rapiat ⁊ fame moriar · ꝓ vita vr̄a ſupplex deos oraui infelicit̄ experta omnes tres vniūſalit̄ pene vergi in deteri⁹

¶ Iſte aſſuerus fili⁹ darij fr̄ēꝫ ſuū cyrū noīe mortuo prē bello ſupatᵗ ⁊ occidᵗ libidie dn̄andi cū tn̄ tot regna poſſidērēt q̄ cētū regibꝫ ſuffeciſſēt · Hic p̄ᵒ vaſti rēginā pulcherrimā duxit vxorē Quam p⁹ abiciēns i locū ei⁹ ſūpſit heſter v̄ginē de ſtirpe benyamin Et mardocheū patruum eius ſblimauit ſuſpenſo aman i patibulo Hic videt̄ fuiſſe homo ſatis pacific⁹ ſꝫ nimis luxurioſus Fert̄ vnᶜ filios huiſſe · e q̄bus dari⁹ q̄ꝫ i regē ſblimauit cū · xl · alijs nobilioribꝫ i morte prīs ɔiurauit libidie dn̄andi Ho cipe pr̄ ꝑapicēs oēs fecit occidi

¶ Areſtotiles pħs maxim⁹ · platonis diſcipulus fuit · et mgr̄ alexādri magni · oī lu̇e ſciē nālis claruit gloſ⁹ pricēps peripateticoꝝ

i

¶ Linea xp̄i — Sadoch de hoc nichil le² ñ cp̄a mat cũ aliis vo² m.j — Supra la.Ag

Anni mũdi 4835 — 4884 — I

¶ Põti fices — Iu-das vl' yo yade fi⁹ heli — Iohã-nes filius Iude — Iadus fili us iohan nis — Onyas fili us Iadi — supra la.Ag

364 — 350 — 314 — Anni an xp̄m

¶ Iste iudas fuit summus sacerdos tempore mardochei cui idem epistolas misit de obseruacione dierũ phurim. Vide hest.ix.

¶ Iste iohannes huit frẽm dictum ihesus et aspirabat ad põtificatũ. Qua ꝓpter familiaritate vagesij. prefecti trãs flumen sibi cõparauit Vnde consilius cepit cũ iohe frẽ suo altricari in templo. quẽ a deo ↄcitauit vt eum occideret

¶ Vagesi⁹ prefectus ochi templum supbe intrat et spoliat ꝛ ministris dei tributaium ponit propter dissenonem põtificis tunc suo fratre quẽ occidit Mox ad plurimam diei partem tensa est Lapides et sacca grando de celo cadentes terram feriunt

¶ Iste jadus imꝑato alexandro occurrit põtificalib⁹ idutus Et rex subito placatus de eq̄ descendit et venerabatur põtificẽ Et cũ pace et gaudio ciuitatẽ intrãs fecit sibi afferri codicẽ danielis et expom ꝓphiam q̄ de ipo loq̄t Quo facto gauis⁹ ẽ valde. qz oia q̄ p sõpniũ añ viderat debito ordine cõplebant Et visũ ẽ sibi se esse illũ de q̄ hec ꝓphetata fuere Vnde maiorẽ pugnandi ↄtra dariũ sũpsit audaciam Oblato qz sacrificio iussit petere iudeos q̄ vellet Et ↄcessit vt suis ↄsuetis legib⁹ vterẽt et qꝫ septio ãno eẽnt abs̄ tributo libẽi ꝑ sabbata terre Vide magistrũ historiarum III

¶ Saraballa supsticiosũ tẽplũ edificat in mõte garisim vbi posuit Manassen frẽm jadi põtificẽ q̄ erat gener su⁹ Et h̄ icapit scisma iudeoꝝ quia mlti sibi adheserũt. Qui oĩs ex tũc dicti sũt samaritani q̄i ꝓphani a iudeis. vel excõicati

I

¶ Septuagita interp̄tes legē tāſferēt de hebreo in grecā linguā cū grādi miraclo Tot·lxx·viri i lxxij diebꝰ totā ſacrā ſcripturā iterp̄tati ſūt cū ſūma ꝯcordia adiuuāte ſpūſancto Vide auguſtinum ·18 de ci dei Vez Iheronimus p omnia nō ꝯcordat cū eiſdem

¶ Linea xpi — Achim filius ſadoch — Eliud genuit ieazar — Infra la 97

Anni mūdi·4909 4939 4949

II

¶ Pōtifices — Symon filius onye — Eleazarꝰ frē ſimois — Onias filius ſīōis iuſti — Symon filius onie — Infra la· 97

obz b9z obz·ualq ye iuuk

¶ Hic ſymō ꝓpē vite ſcītatē ſingularē a vulgo ꝯgnoīatꝰ iuſtꝰ Hic onyam adhuc puez ēliq̄t

¶ Iſte eleazarus ptolomeo lxxij viros miſit ex q̄libꝫ tribu vi ſapienciores ad interp̄tandum legē Ex autē lxx dicitur vſus facit ſacre ſcripture

¶ Iſte onyas zelo legē ſ ꝑꝯ̄ ex auaricia t̄buta ſolūe c̄cuſauit cūge tiꝗ̄re tō pene iudea piclitata fuiſſꝫ niſi joſephꝰ īcueniſſꝫ·ut teſtat̄ ioſephꝰ li° antiq̄tatū Qui cum in honoriū vocat

¶ Hic ſimō magnas laudū p̄rogatias hꝫ Ecci° ca° Qui teplū i meliꝰ ēfor mauit·ꝛ ciūtatē ampliauit·Totꝰ qꝫc ēligioſus fuit

Mallius torquatus atrocissiē pugnauit cū gall᷑ Percussoq; gallo q̄ cū ad duellū ꝓuocauit torquē aureā de collo eius tulit et suo īposuit Unde ipē et ipsius posteri dicti sunt torquati · Est progenies magna

Iste q̄nti⁹ dictator cruentissia ꝯgressione bellū a mallio īchoatū ꝑfecit ⁊ victor fidel᷑ ꝑ⁹ paup vt p̄⁹ remāsit q̄tuor tecre iugera suis colens manib⁹ Vide Aug⁹ v de ci · dei

Fabrici⁹ ħ vir digne meōrie a pirro rege rogat⁹ plurimū et oblata etiā ei q̄rta ꝑte regni vt ab vrbe romana secederet h᷑ facē recusauit Quare tādē inquit pirrus Hic fabricius a virtute difficilius q̄ᵐ sol a suo cursu recederet

Sub hoc gayo facta est pugna tuscorum quorum octo milia capiuntur

Anni mundi 4835

Romani = Titus q̄ntin⁹ ====== Gaius mācius ====== Sup̄ la 83

366 Añi ante natiuitatē cristi

II

Reges ꝑsarū = ochus q̄ ⁊ ārtaxerxes anni 23 ====== Arsami⁹ q̄ et ā gus āno 1 ====== Sup̄ la 183

Iste och⁹ egiptū reuocauit ad impiū ꝑsarū nectabano rege in ethiopiā pulso ⁊ plures iudeoꝝ iux̄ mare caspiū exulauit q̄ nimis creuerūt Hic vagesū p̄ncipem misit ad extōquēdū a iudeis tributa septē ānorū p̄ esoña dimissa ꝑ sabbata terre Mirū ē quō ħ qui hester fili⁹ fuisse putatur iudeis tam molestus fuerit

Philippus macedo pater putatiu⁹ alexādri magni xxv ānis tyrannidē ꝯtinuat fractis sacr̄mētis · Ita elatus fuit vt sibi oīa putaret licere · Tandem dolose occiditur Ut dicit orosius

Lacedemones id ē spartani expugnant ⁊ ī seruitutē redigūt q̄ꝝ improba dn̄andi cupiditas multa mala causauit

Demostenes orator claruit

Hic arsami⁹ ocho succedēs parū regnauit Sydon delet̄ ab ocho rege ꝑsarum Erubesce sydon ait mare Ysa ye·

Ypolei⁹ et hermes discipuli platōis ī temploꝝ locis et porticib⁹ v̄sabant̄ nil aliud q̄ᵐ de v̄tutib⁹ cogitātes Qui oculos effodisse leguntur ne ꝑ visum a contemplacione sapiencie retraherentur III

Zenocrates grauissim⁹ ph̄oꝝ et castissimus

Quintinus curci⁹ ph̄s ħ ꝯtra alexandrum multis volumib⁹ sciose disseruit cū increpās Vide i speculo histo · Si de⁹ es iq̄t bn̄ficia largire nō auferre · Si hō te hoīeꝫ eē memineris Colores ph̄s inquit In ꝓprio quisq; negocio hebecior est q̄ᵐ in alieno

I

¶ Iste marcus cū lx^m rōnoꝝ pugnauit cōtra gallos quos in fugā vtat et ḡuiter trucidauit. Sil'r ꝛ sannites vicit Vixit pl' ꝗ̄ cētū annis integris corporis et animi viribus

Anni mūdi 4849

¶ Romani = Marcus valerius Coruius ==== Infra la: 88

260

Anni ab incarnacione xpi

II

Reges psaꝝ = Darius filius arsanij an 29 ==== Infra la. 28. =

¶ Iste darius potentissim' aus' est a grecis tributa expetere. cuius tēpore post tota monarchia psaꝝ destruitur et ad grecos trāsfertur Fertur ꝙ amiserit quinqēs decies cētena milia bellatoꝝ. quos oēs de persis alexander interfecit

¶ Exercitus alexādri. scd̄m orosiū fuit peditū xxxij^m. naues clxxx Cū tali aūt pua comitiua .32000 hoim de exercitu darij occidit. exceptis alijs oibus

¶ Exercitus darij. Primus vi^cm Scds iij^cm peditū et centum milium equitū Tercius quadringentorum milium peditū ꝛ centummilium eqtū Et in hoc tercio cōgressu darius letaliter vulneratus est fugiens. in via miserabiliter derelictus obijt presente Alexand.o. qui eum plangens cum honore regali iussit sepeliri.

¶ Alexandrie xij ab alexandro cōdite sūt. videl; q̄lib; anno regni eius vna

¶ Minucia v̄go veſtalis ꝓp īceſtū viua ſepulta ē Vñ pꝫ qlr̄ eti ā gētiles abhoīata ſūt vicia

¶ Dedicio ꝑa romanorū Añ hec .n. tpa nūq̄ ſe romani capi ā in ſuitutē redigi ſinebāt aliter eligētes ā vīcere ā mori Iſti a samnitis ſupa ti ſ̄ Papiri⁹ tñ poſt īmemor iuram̄ti romanorum ſamnitas deuicit reddens romanos libertati

Anni mundi 4889 II

¶ Romani

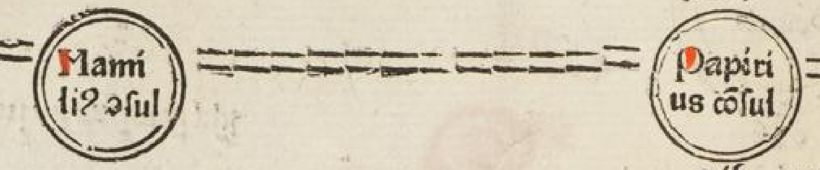

Sup̄ la. 86

Anni ante christum 316

¶ Iſti duo cōſules cōtra latinos pugnuerūt q̄rum decius occidit et mamili⁹ triumphauit Poſt eius filius ꝑter ipiū cōſulum cōtra hoſtes pugnauit q̄s et ſtrauit Eius tñ victoria nō obſtāte ꝓpter inobedienciam virgis ceditur et capite trūcat Q̄d laudi pn̄s aſſcribit Auguſtin⁹

¶ Iſte papirius adhuc puer prūdētiſſimus fuit q̄ mrī pulcrū finxit mēdaciū ne ſecretū cōſulatus q̄d audiuerat reuelaret Fact⁹ āt vir adeo bellicoſus fuit vt alexandro quem romani venturum formidabant reſiſtere deputa ē̄ Deos ñ curabat augures īfauſtos deridebat q̄d ſi ceſſit ī laudē nō modicam

III

¶ Reges pſarum

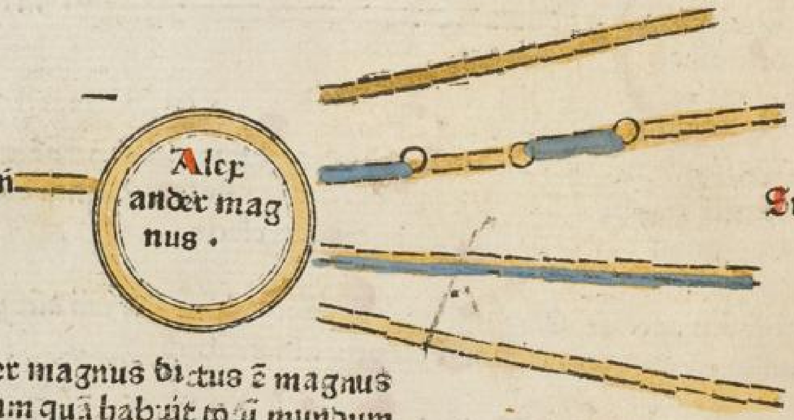

Sup̄ la 87

¶ Iſte alexander magnus dictus ē magnus ꝓpter victoriam quā habuit totū mundum ī breui tpe ſue dicioni ſubiciens deo ſe ſignis euidentib⁹ iuuante . Cum eñ darium pſequeret̄ mare panphilicum diuiſit iter ſibi pbēs ſicut iudeis olim fecerāt Eius oracione montes caſpij claudi et iudei puerſi ciſ deīncluſi fecit ur Tandem in babilone hauſto veneno moriatur anno etatis ſue 33 mortaciq̄ ie q̄ macedonum pij

¶ Tpa horrēdiſſia vndiq̄ȝ vox merorīs et effuſio ſanguīs alexādro cuncta vaſtante

Horũ ꝯſulũ tpe territi ſũt romani q̃a q̃tuoꝛ pp̃li ytalie ꝯtra eos ꝯſpirauerũt· quos tñ ſubtilit̃ paulatĩ vicerũt vide oroſium

Anni mũdi 9839

Romani — Fabius q̃ntus decius — Infra la:09

II

Anni ab vrbe

916

Reges aſſirioꝝ — Antigonus — De hoc ãtigono vlterioꝛ ꝓſecutõ i daniele l'ſac̃ ſcriptuã ñ repit

Iſte ptolomeus rex egipti valde afflixit iſrl' eoſq; doloſe capiẽs vẽdidit Et hac occaſiõe diſperſi ſũt in naciõibꝫ Ipe autẽ ipunit⁹ ñ euaſit

III

Reges egipti — ptoloe⁹ lagi fil⁹ — Infra la·90

IIII

Reges egipti et Syrie hic iã ꝯſequẽt ãnotãt:q̃a ſacra ſcriptã eos proſequitur eo ꝙ iſrahel ſepius afflixerunt Cum em̃ terra iſrl' inter eos eſſ; media et ipa duo regna ſibi mutuo bellamouerent crebrius non potuit iſrl'·abſq; fluctibus vexationũ ꝑdurare·quĩn quotunq; ſe verteret affligeretur

Rex macedonum — Philippus

Mortuo alexãdro altricãtibꝫ int̃ ſe illis xij·q̃bꝫ regnũ diuiſit infinita ſurgũt bella·et mlt'iplicata ſũt mala ſup t̃ra vltra moð Tandem contritis alijs hij q̃tuoꝛ h̃ ãnotati obtinuerũt principatus ⁊ regna

Hũc philippũ ſcribit ih̃o⁹ frẽ; fuiſſe alexãdri magni

V

Reges ſyrie — Seleuc⁹ nicãoꝛ — Sup̃ la·90

Iſte ſeleuc⁹ p⁹ multa bella cũ babilõniã deuiciſſet tota⁹ aſye dyadema ſibi impoſuit anno xij poſt morte alexandri Et ab hac etate ſcriptã ſac̃ regnũ grecoꝝ enumeãt

Era principalis huius hiſtorie·ipſe eſt annus duodecimus a morte alexandri in quo cepit regnum grecorũ iuxta computum libri machabeorum·

Olimpias alexandri mater fuit mulier plena tirannide morte que ſibi inferebatur intrepida abſq; vllo muliebri pauore ſubijt

Caliſtenes ph̃s ꝯdiſcipl's alexãdri ſb ariſtotile fuit ⁊ ab eo occiditẽ q̃a eũ ꝓ deo adorare no uit

Menãder Comicus

Manedemus philoſop h⁹

Seuſippus ph̃us

Polemo ph̃us

Anthiochia ciuitas ꝯdit̃ — Edissa et Seleucia ciuitates conduntur

¶ Romani samnitas hiis tpibꝰ poſt multa dāpna et multis laboribꝰ tādē oppſſerūt I
Hij romani et multi alij ante hec tpa et poſt fuerūt viri ſcd̄m honeſtatē ſe-
cularem elegantiſſimi ſtrenuiſſimi veraciſſimi et omni virtute morali ſpec-
tabiles omnibꝰ exemplares Sola fidei pietate caruerunt

¶ Isto conſulum tpe vltra xviijm romanorum a gallis occiſa ſunt. Apparet
tamen ꝙ romani iuſtum bellum habuerunt

Anni mundi 4959 II

¶ Romani — Dobbel ladoiaꝰ — Emiliꝰ conſul — Sup̄ la. 89

962 Anni ante criſtum

¶ Iste emilius cum romanis contra tarantinos iuſtiſſimum bellū
egit pirro grecorū rege tarātinis auxiliū ferēte Et vltra iiij ānos
bellatū ē Tandē victo pirro et in priam redeunte miſerabiliter
morit Tarātini āt cū carthaginēſibꝰ fedꝰ ineūt et ex hᵒ bella pu
nica inchoantur III

¶ Reges egipti — Ptolomeꝰ philadelphꝰ — Supra la. 89

¶ Iste philadelphus rex deuotus et vnius veri dei cultor valde gratiꝰ
fuit iudeis q̄ui cxxm captiuorū libertati reddidit et exaltauit plures
vt sic placaret deū iſrahel cuius mirabilia audiuit ⁊ legē habere deſi-
derauit Quā q̄dē trāſferre volētes in eius ydeoma alienis hiſtorijs ⁊
mēdacijs eā depuabāt Qd̄ rex pcipiēs ad eleazarum pontificem mi
ſit quatīus ei viros doctos mitteret qui ſibi legem ī veritate trāſferet
Qui ſibi miſit lxx interptes q̄ eā vnanimiter trāſtulerūt. Vide magiſtꝝ IIII

¶ Reges ſyrie — Anthiochus ſother — Supra la. 87

¶ Ab hoc anthiocho q̄ ſcd̄us erat rex ſyrie poſt
alexādꝝ oēs ſeq̄ntes reges ſiric dcī ſūt āthiochi
Soſtratus pharū in alexandria cōſtruxit in
mari Pharus ē turris maxia paſſꝰ bꝰs xx ſūdata ī mari ſup q̄tuor cācros vitreos
Hoc vnum eſt de ſeptem mirabilibus mundi

¶ Peſtilencia grauis rome fuit q̄ ſemp ibidē breues inducias dare cōſue-
uit. Vez hec minus magna fuit. preſertī inter mulieres et pecora. ita q̄ plu- I
rimi fet⁹ in vtero necarē et pecoꝝ gen⁹ defectur putaretur

Anni mūdi 4934 ¶ Iſte curius terciū bellū cōtra epirotas geſſit. Et cēſis pirrhi
pirrhū fugauit. Ait enim. Nec acie vīci nec pecūia corrūpi
poſſū. Malo diuitibꝰ impare quam diuitem eſſe

¶ Romani | Marc⁹ Curius | Infra la. gz

992. Anni ab vrb.

II

¶ Reges egipti | Infra la gz

III

¶ Reges Syrie | Anthioch⁹ theos | Infrā la. ga

¶ Cathes theban⁹ auri pondus proicit in mare. malens ſubmergere diuicias q̄ ſub merẑi ab eiſdem
¶ Criſipp⁹ plꝰ hic inquit q̄ ſtultus nulla re ſcit vti. ergo nulla re opus habet
¶ Acthesios philoſophus floret

¶ Iſte theos pugnā fortiſſimā habuit cōtra philadelphū regē egipti Et cū bellā do concordiā inducere nō poteſſent alio mō pacificati ſunt Accepit enī berenicem filiā regis egipti in vxorē iuxta pphecā daniel. Vide ibi cᵐ ſuper danielem
¶ Demoſthenes medicus et conſul claret

Prodigia magna rome fuerunt Fulgura combusserunt edes multos menia etc. et flāma scisso hiatu terre eructauit et quinquaginta iuge in exussit. Non loge post fōtes vsi sunt in sanguinem et lac de celo visum est manare.

Iste sempronius aduslū picentes bellauit et terra tremuit quasi sanguinē fundendū horreret suscipere Et pene omnes ab vtraque parte corruerunt paucis romanis quasi victoribus superstitibus manentibus.

Hanibal seuior primum bellū punicū inchoauit qui semel et iterum superatus a romanis tādē ab exercitu suo lapidibus obrutus moritur. I

Infortunatus fuit

Iste gemicius reginorum vrbem cepit et legionē militū romanorum romā misit qui oēs virgis cesi et securi percussi sūt a cunctis in medio foro quia nō legitime se habuerūt Ita districte tunc rome iudicabatur vt nec etiam victoribus parceretur si in modico excessissent.

Iste appius syracusanos et penos facillime superauit et multā imposuit Hic rome viam appiā statuit et aquas claudias introduxit.

Anni mundi

4949

II

Romani — Gemicius cōsul ===== Sempronius ===== Emilius consul — Supra la. 91

252

Anni ante natiuitatem christi

Reges egipti =O=====O= Ptolomeus euergetes frater philadelphus an. 26 =====O===O= Supra la. 91 III

Iste euergetes totus victoriosus fuit Hic post vastatā syriā et ciliciam et parte asye cum innumera spolia que cepit etiā deos eorū quos cambises in persas trāsuexerat reuexit. Ideo euergetes dictus quod reuectorē sonat

Josephus legatus populi iudaici etiā inuito oīa pōtifice iram regis mitigauit et ab eo constitutus ē dux iudee et finitimarū nacionum Hic habuit filiū paruulum hircanū noie cuius stupendum ingenium pater pulchre explorauit dādo sibi iii^c iuga boū sine loris vt araret et seminaret i deserto At puer nō puerile cōsiliū excogitauit. Nam per iuga occidit carnes operarijs dedit et de pellibus retinacula fecit

Reges syrie ================ Supra la. 91

I

¶ Iſte regulꝰ pᵐ totus ṽuoſꝰ tres re
ges vicit ⁊ lxxiiij ciuitates ſbegᵗ Ser
pentem maxiꝫ cxx pedū extinxit Cū
ãt nimis rigidꝰ ↄtra hoſtes eēt no
lens pacē dare ñ ſb magō tributo ip
ſi pene deſpati ↄgreſſi ſūt cū eo Et
ↄtrito exercitu cepert eū Quē tamē ad
huc libenē cū eo pacē habuiſſet ipe
autem vir fideliſſimꝰ maluit mori ī pena graui ꝙ̃ pacē daē

¶ Iſte gneus fraude
cāuentꝰ hambal in
ēfectꝰ ē ab eo quod
gayꝰ dariꝰ vindica
uit Totū exercitū eiꝰ
ↄterēs eum in fugam conuertit

¶ Iſti emiliꝰ ⁊ fabiꝰ de
capcione reguli dolen
tes eū libertate venerūt
ſed michil ꝓfecerunt
Hunc laudat Auguſtinus

¶ Romani — Gneus gayus — Attilꝰ regulus — Emiliꝰ fabius — Infra la 96

II

¶ Reges egipti — Ptoloeꝰ philo patō fiꝰ eū getis — Infra la 99

¶ Iſte philopator ↄtra duos frēs .ſ.
ſeleucū ⁊ anthiochū magnū pugna
uit et eos ſupauit multa ſtrauit mi
lia. et tñ ñ pualuit Vide ibōmmū

¶ Reges ſyrie — Anthiochus gallericus — Infra la. 96

III

¶ Iſte gallericꝰ filiꝰ antiochi theos de pma vxore laodice q̃ vir ſuū veneno extīxit
et beronicē cū filijs ſuis occidit. iſtū qꜫ gallericū filiū ſuū ꝓ pre ēgnare fecit. et ꝓ
hoc euergetes horribilr vaſtauit ſyriā. Porro iſte gallericꝰ duos filios reliquit
ſcꜫ Seleucū ⁊ anthiochū magnū qui ambo regnauerunt

¶ Romani ab aratro ↄſules acceſſiebāt vt narrat valeriꝰ liᵒ. iiijᵒ Refert .n.
attiliū quē romani ſcīn aſpgētē viderūt. a ſenatu iuſſꝰ ē ide acceſſiri ad ipiū
ꝑꝑli ſuſcipiēdū Sed illo ruſtico ope attrite manꝰ ſalutē publicā ſtabilierūt
ingētes hoſtiū copias poſſiderēt. Quiqꜫ more aracū boū iugū rexerīt triūphal
currus habenas retinuerīt. Nec fuit hijs rubor eburneo ſceptro depoſito agr
ſerere. ſtipē ac aratr repetē Patrie .n. bō. nō ſua vnꝰ quiſqꜫ augere ꝓperabat
Paup qꜫ in diuite ꝙ̃ diues in paupe vſari malebat Et hijs v̓tutibꝰ oli rō
nor idoles pollebat Quare ñ īmerito tociꝰ mōi monarchiā rōni tenebāt

Anni mundi 4988 5009 5039

Lineā criſti — Eleazar — Supra la·84

214 190 164 Anni āñ xp̄m

Jheſus ſyrach libꝛū eccleſiaſticum edidit quem panorethon vocant a pan quod eſt totum et anarethon virtus q̄ſi totus virtuoſus II

III

Pontifices — Onyas magn⁹ — Symō ſi·onye — Onyus pius — Mathathias — Judas macha — Jonathas ir — Supra la·84

Jſte onyas ꝓp̄ tirannidem anthiochi fugit cū multis iudeis ī egiptū ſimilās ſe velle implere ꝓphiam yſaye videlicz edificādo tēplū dn̄o Sz i h° peccauit agēs ſupſticioſe Rex āt epiphanus eū grōſe ſuſcepit tradēs ei terrā heliopoles vbi templum conſtruxit

Hic onyas vic ſcūs fuit gr̄⁹ dō et hoīb⁹ · nedū bōis ȝ etiā diſcol Tādē iuſte occidit ab ād° nico vtz ij° machab iiij

Jaſon menela⁹ alchwinus Hij tres q̄uis d̄ genē ſacerdotali fuerūt nō tn̄ ſt̄ ponēdi i linea pōtificū ꝓp ydolatrā ꝛ opa pefſīa eoꝝ nc̄ itrauerūt ritē vt patet li libro machab in mltis locis

Jſte mathathias vir ſcūs omi laude dignīſſim⁹ paſſit in zelo ſuo peccores confiſus in domino deo iſrahel vt patet mach ij · Et habuit filios v eiuſdem zeli Ipſe tamē non e it pontifex ȝ tres filij eius

Hic iudas ē noiatiſſim⁹ tūpha tor i iſrl̄ q̄ nc̄ ſilem habuit añ ſe nec p⁹ · O pa ei⁹ magnifica et glōſa fuere p⁹ ī bello ſtrēnuiſſie ſtās ꝓ legibus ſcis ſe dn̄o mātirē obtulit Ei⁹ geſta vide i libro mach

Jſte ionathas frī ſuo iude ſucceſſit et creuit in glā et fidelit ſtetit i teſtamto Tādem doloſe occiditur a triphone cum duobꝫ filijs ſuis

I

Regnū iudee ɔſtituit̃ q̄d interuptū fuit ānis 5249 a tēpore ſedechie uſq; ad ariſtobolum

Heſis phariſeoꝝ circa hec tpa orit̃ Erāt·n· tres ſecte iudeoꝝ·ſ·phārizei ſaducei ⁊ eſſei· Hij ōs a ɔmuni vita iudeoꝝ diſtincti ēliq̄ꝝ multis erroribꝰ iplicati ꝓꝑ vite aſpitate ſe alijs tāq̄ ſanctiores ꝓtulerūt Quidā adhuc duas alias ſectas ponūt·ſ·qꝫ fuerūt arbonei ⁊ gemiſte Vide mgr̄m i hiſtorijs circa baptiſmum iohānis

Anni mūdi 5069 5089 5109

II

Linea criſti — Mathā — Jacob — Infra la·109

130 110 90 Ante natiuitatem criſti

Cathilina famoſus tyrann⁹ cōiurat contra patriam

Iſte mathan fuit fi⁹ zadoch ⁊ genuit iacob

Iſte jacob fuit pr̄ ioſeph naturalis heli pr̄ ei⁹ legalis fuit

III

Pōtifices — Symon — Johēs hircanus — Ariſtobolus — Alexander — Alexādra. — Infra la·109

Iſte ſymon vir prudētiſſim⁹ ab adoleſceñ ſua uſꝫ in ſenium optime conuerſatus ſemper victorioſus· tandem a genero ſuo nequit̃ occidit̃ Vide machabeoꝝ vltimo

Iſte iohānes ꝓfuit ānis 26 l' xxxiij ɔpha religioſus et ſtrēnu⁹ dux Ptolomeum ſocerū ſuū fugauͭ Samariā captā ſolo equͭ Tādē rebꝰ bñ diſpoſitis moritur⁹ ſenciēs nemiñē ex·v· ſuis filijs ad regimē ꝑfī valere vxorē ſuā dixtiſſimā regno iudeoꝝ·⁊ filijs ꝓfecit·Filij autem impij fuert̃

Iſte ariſtobol⁹ vno ānō ꝓfuit ſibi dyadema imponens·nō cōtēt⁹ de teſtamento patris· Matrē ſuā cū filijs īcarceāuͭ q̄re cū frē ſuo āntigono q̄ eū iuuit mirabilit̃ perijt Antigō⁹·n· inuidia regiōe occiditur Vide mgr̄m in hiſtorijs

Iſte alexā der ꝓfuit ānis 27 l' 28 ⁊ tot⁹ tyrann⁹ fuͭ q̄uis p⁹ modeſtus appareꝫ Frēꝫ ſuū occidͭ et in xij ānis q̄ſi l·milia ſenioꝝ imfecit q̄ facinora eius detestabātur Tādē moritur⁹ duos filios relīq̄t ſcꝫ hyrcanū ⁊ ariſtobolū ꝫ vxorē regnare ɔſtituit qꝫ grāꝫ ꝑfī habuit

Hec alexandria·ix ānis ꝓfuit·et fecit tyrānides multas ſimulata pri⁹ religiōe Hircanū i ſacerdotē ꝓmouͭ ⁊ p⁹ ſe regnaturꝫ iſtituit Hec in linea pōtificū po² ꝑꝑ ſupputacōꝫ ānoꝝ·nō qꝫ pōtificis officiū exerceret qd̄ ei nō licuit·qd̄ q̄dē hyrcan⁹ fili⁹ eius pfecit reſuata ſibi alexādra in ōibꝰ ꝑtāte regali

I

Plaga grandis ex igne et aqua vrbē ɔſūpſit quaſi totam

Annꝰ viijꝰ pac hoc tpe fuit pꝰ pmū bellū punicū

Hanibal atrociſſimꝰ penoꝝ ⁊ affricanorū rex cū eſſz ānoꝝ ix iuravit prī ſuo añ aras qꝫ i odio rōnoꝝ ſibi ſuccederz qꝺ fideliſſie ipleuit inſideliſſiꝰ ipē Nā rōnos pene vſꝫ ad exterminū deleuit Vrbē ec ſolo eqſſz ñ diuinitꝰ ipeditꝰ fuiſſz · Nobiliū romāoꝝ tot vna vice peit vt tres modios anuloꝝ e digitis eoꝝ extraherz Itē i fluie qdā de cadaueribꝫ romanoꝝ qi ponte fecit vt exercitū ſuū traducerz · Tādē a ſcipiōe victꝰ ſepe qꝫ fugatus ſe veneno miſerabilit̄ īteemit

q̄ pax tā ɔtinua mirāculoſa fuit qꝛ in 160 ānis romani pacem non habuerūnt

Anni mundi · 4989

II

Romani ═══ 912 ═══ (lucaciꝰ conſul) ═══ (ſexꝑniꝰ valeriꝰ) ═══ (Fuluiꝰ) Supra la · 93 ida iiij

Iſte lucaciꝰ mlta bella bellauit Creberrime vicit ⁊ carthagineſes adeo coēcuit vt pacē peterēt quā ec magis pactis ɔſecuti nō diu ſeruauerunt

Iſto tpe ɔtra gallos et phaliſtos varia ſorte bellatū ē · ⁊ tūc vno tantū āno romanoꝝ viſcera ſangnē ñ ſudarūt

Hoc tpe hanulchā dux carthagineſiū pater hanibal ab hyſpanis ē occiſus

III

Cleopatra filia anthiochi erat vxor epiphāis quā accepit dū eēt ānoꝝ xiij

Reges egipti ═══ O ═══ O ═══ (Epyphāes fiꝰ philopa · ā · 24) ═══ O ═══ O ═══ Supra la · 93

Iſte ephiphanes moriente prē ſuo fuit puer iiij annorū qre ātbiochꝰ magnꝰ bellauit cōtra duces eius et tulit oīa de manu eius pter egiptū Cū āt eēt vij annorū deſpondit ei filiā in dolo cōſentiēte epyphane filio ſuo ⁊ · anthiocho nobili · Mortuo āt anthiocho magno filius eius antiquū dolū ꝓſeqēs et iſtū ptholomeū epyphanē occidit doloſe i ɔuiuio Egiptū tñ ñ obtinuit qꝛ egipcij fortiē reſiſtētes eū ēpie fugauerūt Templum domini in egipto extruitur ad inſtar iheroſolimorū qꝺ pmanſit ad veſpaſianum et tunc funditus eſt deſtructum

Iudei a ptholomeo phylopatre vincuntur occiſis ex eis lx milibus armatorum Sic enim continue affligebantur ne ſicut olim in ydolatriam caderent

IIII

Reges ſyrie ═══ (ſeleucꝰ ɔeſānes) ═══ (āthiochꝰ magnꝰ) Supra la · 93

Iſti duo frēs ſeleucꝰ ɔeſānes et āthiochꝰ magnꝰ volētes vindicarē ſangnē pris ſui ⁊ ꝑ auūc qs īterfecit eūgetes rex egipti exercitū magnum duxerūt cōtra philophatorē filiū eūgetis Sꝫ añ ɔgreſſū ſeleucus moritꝰ et āthiochꝰ bellū ꝓſeqēs q totū exercitū pdidit vix aufugiēs ne caperet Rurſūqꝫ ɔgregās ꝓplm venit ɔtra epiphanē filiū philopatoris adhuc pueꝝ iiij ānoꝝ et hūit ſecū philippū regē macedonū ⁊ mltos alios et victoriā obti · ɔtra duces ptolomei pueri fugauit qꝫ ſcopā ducē eiꝰ ⁊ iudeā cū mltis alijs acqſiuit ciuitatibꝫ Et oīa potīſice ſuauit adeo vt fugēt · ſꝫ qꝛ armis egiptū cape ñ potē · filiā ſuā cleopatrā doloſe deſpōdit epiphā cogit vt ſic qi aicꝰ regnū itraret ad ſpoliādū · ſꝫ ñ pualuit qꝛ ēs inotuit eis Tādē cū pſidiū haibalo ferret ɔtra rōnos ſupatꝰ ē ⁊ tributaiꝰ factus rōis Nihil pꝰ fortiter hūiſſe Nam cū ſupioēs ꝓuicias puagaret i pſidē veniēs deceptꝰ a ſacdotibꝫ tēpli nanee itrauit cū paucis et ibidē miſerabilit̄ occiſꝰ ē vt pꝫ 2° machabꝫ pᵒ Duos filios relīquit Seleucum qui primo regnauit et epyphanem · Hij duo peſſimi fuerunt

Bellū punicū ſcd'm q8 durauit annis xvij.

Portenta q̄dam terruerūt romanos q̄ſi mala vētura eis ꝓphetarēt ab hanibale

Rome tot occiduēt ꝙ reſiduū vix in vrbe ſūt auſi remanere I

Anni mūdi 4009

Romani — Lucius gayus — Scipio flāīēus — Paul9 terēci9 — Infra la·98 II

Anni ante cristum

191

Hij lucius et gayus robūr totius ytalie cōgregantes habuerūt exercitū viij.cm armatorum ꝓ gallos quos valde timebant. Tandē galli contriti ſunt

Coloſſ9 corruit ex terre motu fuit ymago erea futilis 126 pedū

Titus liuius tragediarum ſcriptor floridiſſim9 claret Et forte plēs eo nōie ſint vocati Plautus eloquens fuit

Hic ſcipio p̄m9 occurrit hanibali et ceſ9 ē ibi pene tot9 roman9 exercit9 Po9 ſem p̄m9 ſilē ſupat Demū flaminneus occidit cū exercitu xxv m.

Hij paul9 et terenci9 cōgreſſi ſunt cōtra hanibalem ibi et rōmi ceciderūt occiſis xliiij m Et p9 cōtinue ſuperant vſq3 ab diſpacōz recuperatōe ſalutis priſtine

Terencius comic9 clarus habet

Reges egipti — Philometor fi9 epyphaīs ex cleopatra an 34. — Infra la·98 III

Hunc philomitorē dū adhuc puer eſſet valde oppreſſit antioch9 nobilis multis dolis et inſidijs. Sz rōni p ſuos legatos mandarunt anthiocho ne amicos eoꝝ moleſtaret Vñ marc9 publi9 circulum fecit in circuitu ātbiochi dicēs Senatus ppl's q3 romanus p̄cipiūt tibi ne de hoc egrediaris circulo niſi iuſſis ſuis reſpōdeas. Ipſe autem vidēs ꝙ tyrannidē ſuā cōtinuare nō poſſz ait Si ſic viſū eſt ſenatui ꝑplō q3 rōno recedēdum ē Ig' dimiſſa obſidione alexandrie ad paupculas iudeoꝝ reliq̄as ſe diuertit vim dicās in eis q̄d in potēcioib9 nō potuit Machabeoꝝ.j.ij

Acies ignee videbantur in aere ſr iheruſalē diebus xl.s ſeqt plaga Machab.4.

Iſte ſcipio glorioſiſsim⁹ adoleſcẽs ãno xxiiii quaſi ſcd̃s machab⁹. iſta tū romane reipublice lapſū atq; deſparatum erexit. Hanibalem et hyſpaniam ſupauit. Affricam deuicit. Anthiochum magnum in ſeruitutē redegit. Aſiā in tributariam conſtituit. Nichilo⁹ p⁹ ab ingrata patria exulatur

Bella plurima hijs fuere tp̄ibꝰ q̄ redeūt ad plenū ⁊ citat. In q̄bꝰ tñ mirāda romanoꝝ ↄſtañ p̄dicari vꝫ videt̃. Nulla eī c̃bula⁹ null⁹ metus eos terre pou it q̄ ſe aliq̄n cuicūq; regi ſeu potẽcie ſubdere volu iſſẽt ſꝫ ſe oībꝰ ſīn intermiſſione opponẽtes varias fortūe mutacões ſūt exp̄ti. Amor em̄ libertatis ⁊ honeſtatis publice et appetitus laud ita eorum corda poſſederunt. vt parum reputarunt quid pro horum conſeruatione ſuſtinerent I II

Anni mundi 4039

Romani — Scipio affrica⁹ — q⁹ Flā mini⁹ — Sup̃ la. 91

991 Anni ante xp̄m

Scipio igr̃ romanos in p̄ſperis nō extolli nec deici debere ī aduſ̃is. Et ſe nūq̄ mi⁹ ſolū q̄ ſol⁹ erāt nec mi⁹ fuiſſe ocioſū q̄ q̄n ocio vacabat

Iſte q̄ntus bellū macedonicum conferit ſupato q; philippo rege pacem dedit. Et hic ceſſat regnum macedonum. Etiam vicit lacedemones et venditos romanos collegit III

Reges egipti — Sup̃ la. 91

Ariſtotel⁹ iude⁹ paripateticus ph̄s q̄ ad philometorem in moyſen ſcripſit commentarios

Stacius cecilius comediarū ſcriptor

Ih̄rl'm deſtruit̃ et penitus deſolatur ab anthiocho epyphane templum incenditur ſꝫ paulatim per iudam et fratres eius reformatur

Septem machabei cū matre fideliſſi̅a marti̅zantur ij̄ mach̄ vij̄⁰ capitulo

Iſte anthiochus dictus epyphanes id eſt nobilis a capite vſq; ad pedes itus et foris totus nequā fuit. q̄re anticriſtū d̄r p̄figuraſſe. ꝯ q̄ plures martires fec̃t. Egiptū doloſe itaq; diſpoſuit ſic p̄ eī⁹. ſꝫ nō p̄fec̃t q̄ romani ẽfrenauerūt eū. Tādē ſīn maībꝰ cū iutili pnia ↄtritus ē. Ei⁹ opa peſſia et q̄modo rome obſes fuerit vide machabeorum

Iſte āthioch⁹ epiphanes fuit fi⁹ anthiochi magni IIII

Reges ſirie — ātioch⁹ magn⁹ — ātioch⁹ epipha — Supra la. 64

Heliodorus intrauit tēplū ad ſpoliādū erariū vt ij̄ mach̄ tercio ſꝫ dimiſ⁹ p̄uſſ⁹ vix ad vitā redijt ad oracōem onye pōtificis

Iſte paup ſeleucus groſſus et deſpectus indignus hōre regio peſſimus fuit ſicut p̄cessit et parū regnauit quia frater eius fraudulēt̃ regnū arripuit. Hic eliodorū miſit ad ſpoliandum dum templum qui bene correptus vaai⁹ redijt ij̄ mach̄ 3⁰. Horius aūt ſciſmatis occōe multa mala oriūt̃ donec regnū grecorū id ē ſyrie p romanos in p̄uīnciā redactam eiſq; tributarium factum fuit

Reges ſyrie — ſeleuc⁹ inors

Iſte ſeleuc⁹ inors fuit fi⁹ anthiochi magni

Horũ tp̄e lex illa que ab oppio tribuno lata fuerat ne q̄ mulier pluſ q̄ ſemi vnciã auri haberet. et ne diuerſi colo tis veſtim̄to vel vehiculo p̄ vrbem vteret̄ abolita eſt

Romani — Marcus catho — Tyberi⁹ graccus — Infra la ioo
Iſti hyſpaniã bellis horridis expugnauerunt

II

Reges egipti — Euergetes fili⁹ philoi̇̄dis ã . 28 — Infra la ioo

Iſte euergetes fuit frat̄ cleopatre vxoris alexandri regis ſyrie de q̄ habet̄ p̄mo machabeoꝝ

Templũ purgat̄ a iuda ꝛ fr̄ibꝫ ei⁹ poſtq̄ trib⁹ ãnis ꝓphanatũ erat vtꝫ p̄° machab . ij . iiij . x . capl̄is

Iſte eupator adhuc adoleſcens habuit tutorẽ lyſiam Et cũ gloſum exercitũ ↄtra iudeos duxiſſꝫ . nõ lõge p⁹ ambo a ſuis occiſi ſũt ꝓpt̄ timorẽ demetrij filij ſeleuci vt patet p̄mo machab̄ capitulo ſeptĩo

III

Reges ſyrie — Anthioch⁹ Eupator — Infra la ioo

Iſte demetrius ver⁹ heres intrauit regnũ ſyrie . Et occiſo eupatore ſemper iudeis fuit infeſt⁹ Tandẽ pugna inita contra alexandrum filium eupatoris occubuit IIII

Reges ſyrie — Demetri⁹ filius Seleuci — Infra la ioo

¶ Scipio naſica romanoꝝ prudẽtiſſimus duo p̄ ceteris inſigniora dedit conſilia Pri^m ne carthago deleretur q̄tinus occõe belli forinſeca et eius exercicio interior ↄcordia et fortitudo ſtabiliretur Scdm ne in vrbe theatꝝ ↄſtrueret H^o ei bellatori iimicaſſi^m q̄ ꝑ tiſſimū foē dix^t cū i eo deſidia et laſciuia nutarent Vide aug^o primo de ciuitate dei I

¶ Hocū cõſilum tpe magnū bellū macedonicū fuit in q̄ p̄o romani ſuccubuerūt Jterū āt cõflictum et pari clade vtriuſq; ptis in hyeme diſceſſū ē Tercio lucius regē vicit q̄ poſtea apud albā in cuſtodia deficit. Cuius filius iunior opus manuale didicit rome ad ſubuemendum inopꝫ

Anni mundi 4049

Romani ═══ lxl ═══ (Publi^9 logīnus) ═══════ (Lucius paulus) ═══ Supra la. 99

Anni ab vrbe [illegible]

¶ Reges egipti ═══ ¶ In hac linea vlteri^9 ſeq; tres ſp fed^9 aicicie et ſocietatē cū rõmis tenuerūt Et tādiu regnabāt q̄diu romāis fidelitatē obſuabāt ═══ Supra la. 99 II

¶ Jſte alexander ſp groſſus iudex fuit quē inter oēs reges ſyrie appaēt fuiſſe v̄ioſiorē Cleopatrā filiā regis egipti accepit vxorē. Verum rex egipti inique contra eum egit. quare arabum rex timens alexandrum decollauit vt patet J machabei x et xj^o capitulis

¶ Jſte āthioch^9 ad^c puer ſuadēte tryphone molit^r ꝓ recupacõe regni ſ; nihil ꝓfecit Stati ei a tryphone occidit^r. Qui tūc cum ſe ꝑſſime in oībꝫ gereret ab exercitu delict^9 profugus efficitur III

¶ Reges ſyrie ═══ (Alexād ſiepypb) ═══════ (Anthio ch^9 adol) ═══ Supra la. 69 IIII

¶ Reges ſyrie ═══ (De metrius filius deme trij) ═══════ (An thio ch^9 filius deme trij.) ═══ Supra la. 99

¶ Jſte demetrius ſatis creuit breui tpe ꝑp regē egipti q̄ alienauit ſe ab alexandro et fauebat ſibi. Et q2 ambo ſtatim moriūtur p^9 diſſenſionē ideo pauliſꝑ ēā q̄euit tpe demetrij Tandē capitur a rege pſidis et incarceratur

¶ Jſte anthiochus cõfortatus triphonem pſecut^9 ē et eū ꝓfugauit Primo iudeis benignus fuit ſed dum pualuit ſecut^9 ē morē parētū et nō impune vt patet primo machabei vltimo

¶ Carthago illa nobiliſſima metropolis affrice delet a ſcipione ꝛ cōſulibꝰ incendio xv dierum continuorum quod miſerum fuit ſpectaculum. Hoim multi vendunt. alij incendio perimuntur

¶ Corinthꝰ eodē āno ſilr vaſtat a romanis q̄ ciuitas opulentiſſima fuit

Anno ab vrbe cōdita vjc.ij incboatū ē tercium bellum punicū āno quarto tpe lucij. ꝛ marci conſulum

Ani mūdi 5089

¶ Romani — Lucius aulus lucinꝰ — Luciꝰ marcus cēſoriꝰ — Seruiꝰ flaccꝰ fuluius — II j. la. j. ez ye jur V ur. ʒjt.

5ll

¶ Hoc tēpore celtiberi romanos euerterūt et ſcipio publiꝰ in affricā iuit Ibiqꝫ multas gencium ſtrages dedit Sergius autē galba. a luſitanis victus. amiſſo exercitu vix aufugit

¶ Hoc tpē puer ex ancilla naſcit q̄drupes. q̄drimanꝰ ꝛ q̄tuor oculo ꝛ Ethna mōs igneꝰ flāmas euomuit horribilr et loca vicina vaſtauit Scipio numāciam deleuit

¶ Reges egipti — Ptolomeus ſother. an. jx — III Infra la. j oz

¶ Cicero ꝛ varro huius ptolomei tēpore naſcuntur

¶ Reges ſyrie — Triphō pditor — IIII

¶ Reges ſyrie — Anthiochꝰ ſinſcenꝰ — Philippꝰ — V

¶ Hic anthiochꝰ cū haberet exercitū ijcm. et hiſtriōes cū ſcōtis ſe ſibi eis imiſcēnt. facile a rege ſpartanorꝫ oppſſꝰ interijt

¶ Hic philippꝰ. a romanis ſuperatꝰ ē et ceſſauit regimen grecorum. id eſt ſyrie qd ſtetit annis trecentis octoginta tribus

 I

Hijs preſidentibus iuſſa eſt carthago deſtrui et romano rum familijs repleta eſt. Et i vrbe bellum inteſtinum commi ttitur atrociſſime

Bella ſocialia oriūtur quarum hec prima origo ſeu cā fuit. Gracus notatus a nobilibꝰ cepit cōtra eos cām q̄rere Et ſolus pficere nō potuit ꝯem ppl̄m ad ſe trahere ni tebatur dicēs agros et pecunias equaliter diuidi debē Et ob hoc tumultus ſuſcitatur in quo ipē occiditur et multa mala ſequuntur Vide oracium

Iſte fabiꝰ cū puo populo regem armenie ſupauit. Et merſi ſunt clxxx^m armatorū Quī nciꝰ vero deleuit gallos q̄ ſub radice alpiū morabantur

Hoc tpe rex numidiaꝝ romanos valde attriuit quī tandē ſupatus ē Ita tūc ro mana m gētas defecit vt diceret vrbs venalis et mature pitura ſi emptor affu iſſet

Anni mundi 5109

Romani — metel lus luciꝰ Celiꝰ qntꝰ titus — Fabi us quintiꝰ marcius — Sci pio naſica Publius luciꝰ — Sup la. 101

156

Anni an criſtum

Allexāder — Ptholomeꝰ cleopatre filius an viij — dioniſiꝰ ānis xxx — 11

Reges egipti romanorū amici — ptolom eꝰ alex — ptolom eꝰ cleo — ptolom eꝰ dioni — Sup la. 101

Iſte regnauit ānis x. Et eius tpe oritur. Lucreciꝰ q̄ poſtea ſeſe furore amatorio interfecit

Hic regnauit annis viij Sub eo claret Saluſtiꝰ hiſtoriographus

Iſte regnauit ānis xxx et ſub eo floruerunt Oraci us et virgilius

Regnum iu dee reſtituit quod in xerui otū fuit an. 242 a tpe ſedechie vſq; ad ariſtobolum

Mitridates rex pōti atq; armenie p ānos xl geſſit bella crudelia cōtra romanos i modico ſanguine ſuo Sepe victor ſepe victꝰ fluctuauit Tandē ppꝛios filios peremit Iniuſto veneno vxores pelices ac filias ſecū extīxit Sic miſerabiliter periit q̄ plurimos pemit Vide oroſiū li vj

¶ Tempore hoꝝ theutonici germani ⁊ cinbri ſūt adunati · ɔtra q̊s romaī ꝑliātes ſepe vincunt · Tandē eos ſup auerūt ſubtil'r ⁊ deleti ſūt clx^m ⁊ innumerabiles ſeipos occiderūt et ſtatim poſt rome iterum bellum inteſtinum fuit q̊d marcus conſul ſedauit

I

Hoc tpe mlta ꝓdigia inſolita ɔtiġerūt romanos Et ſtatī pꝰ in diuerſis ꝓvincijs deletꝰ ē romanoꝝ exercitus ita vt ſaga .i. meroris veſte induerentur

¶ Romani — Gayus · qntus ſcipio mālius — Julius lucius · mācius · p̄mus ceſar — Infra la · ios

¶ Bella inteſtina ex eternā circa hec tpa in tantum preualuerūt vt mīꝝ eſſet q̄ ſtatus romanoꝝ non periret De hijs āt bellis ad longū dicit oroſius

¶ Fimbria Iliū vaſtat · i · troyā antiquā mr̄ē ʒ romanorum Sʒ ſilla eam ſtatim reſtauravit

¶ Reges egipti — II
Infrā la · ios

¶ Varro marcꝰ doctiſſimꝰ quī tā multa legit vt q̊mō aliq̊d ſcribere potuerit miremur Tā mlta tū ſcpſit q̄nta vix aliqs legē poſſit vt ɔſert terencius

¶ Cycero marcꝰ tulius · maximꝰ rethor claruit

I

¶ Iſte herodes ydumeus primus rex alienigena iudeorum fuit. Cuius naq̄ꝫ hiſtoriam magiſter diligēt̄ proſequit̄ et refert eū fuiſſe ſtrēnuū virū fide dignū et notabile Romanis gratus fuit et populis pacē amātib⁹. Multa memoranda fecit. Verū i ſenectute ſua volēs placere iudeis et audiēs xp̄m natū eē timēs q̄ꝫ pelli e regno poris probitatis immo innocētes occidit nec proprijs filijs pepercit. Tādē oīb⁹ fc̄us odioſus morbo inualeſcēte miſerabiliter morit̄ diuiſis affect⁹ morb̄ horribilib⁹. Dicit̄ eū ita ſenectē humanū ſitiſſe ſanguē vt proprios filios nedum gaudenter audierit criminaliter accuſari ſed innoxios nō veritus occidere prout et fecit

II

¶ Procuratores iudee —— Herodes aſcalo. —— Sceptrū de iuda nō auferet̄ n̄c dux d̄ femore ei⁹ q̄ꝫ i proprio ſcūs ſcōꝝ iuxt̄ ꝓphiam uenire⁹ ē. ¶ Hiſtoia euāgelica oīꝫ fūdamētū ſacrū ſcripturarū h̄ rexi incipit

III

Maria virgo naſcitur anno ante criſti natiuitatē in xvi vel circiter

5138 5159 5180 5199

¶ Linea criſti —— Joſeph —— Anteq̄ꝫ ↄuenirēt inuēta ē ī vtero h̄ns de ſp̄ū ſc̄o · Joſeph · Maria — Supra la. 94

61 40 20

¶ Zacharias et elizabeth fuerūt ālō ſancte vite parētes iohis babtiſte

¶ Joachim et anna claruerunt parentes glorioſiſſime v̄ginis marie

¶ Iſte hircanus mortua m̄re ſucceſſit i regno modicū proſperitatis habuit ſꝫ perialitates pp̄li. Nā ſtatī a fr̄e ſuperatus ē et poſt iterū auxilio aīa bū reſtitutus. Tādē romanis fact⁹ tributarius aliq̄ tp̄e regnauit pacifice ſꝫ n̄ noīe reḡ. Nouiſſime miſerabilit̄ obijt decept⁹ fraude parthorū q̄s āntigon⁹ ↄtra eū duxit. Vide m̄rē ꝫ hyp

IIII

¶ Anno mōi 5199 ipſe eſt primus ānus añ xp̄i natiuitatē cum iā eſſet deſponſata ioſeph maria miſſus ē angel⁹ gabriel ad eam a deo p̄ſēs omnipotente ānuncians ei plenitudinem tp̄is aduēniſſe quo genus humanum eſſꝫ reconciliandum. Et q̄ꝫ ſaluatorem ſeculorum paritura eſſꝫ et deus homo ex ea naſciturus. O ſaluberrimus nuncius. Hec materia deuotiſſima claret in euangelio.

¶ Johannes baptiſta quo nemo inter natos mulierum maior. naſcitur

IIIII

¶ Pontifices —— Anthigonus —— Hircan⁹ ſc̄ alexā —— Supra la. 94

¶ Iſte anthigonus filius ariſtoboli vbiq̄ꝫ egit fidelit̄ nec romanis obediuit. Magnā plagā ēīs itulit vt expulſo hyrcano regnare poſſꝫ. Regi em̄ parthorū promiſit talēta mille et v̄gines q̄ngētas vt ſe iuuaret lyſia nepote ſuo id procurante. Et ſic hyrcanus eiect⁹ faſelus occiſus et herodes fugat⁹ eſt. Sed cum herodes romam veniſſet et ſenatui cūcta narraſſꝫ. auguſt⁹ eū regem iudee creauit cū eo exercitū mittēs q̄ iherlm̄ recepit et āthigonū captū duxerit ad āthoniū q̄ eū ſecuri percuſſit et herodes ↄfirmat⁹ ē i regno. Ceſſauit q̄ꝫ ſceptrū d̄ iuda ſic ꝓbatū eſt

¶ Iste archelaꝰ filius herodis mortuo patre romã ꝓfectꝰ eſt vbi difficiliter mul I
toq; labore renitẽtibꝰ iudeis regnũ iudee a romanis obtinuit gubernãdum omiſſo
et interdicto ſibi diademate. Hic eciã ꝓpa vxore depulſa frãs ſui alexandri defunc
ti viduã ſibi copulauit. Poſtq̃ autem ix annis regnauerat. a iudeis accuſatꝰ de
eius inſolencijs a ceſare auguſto pulſus eſt. e regno et apud viennam in gallijs
exilio dampnatus eſt ꝑpetuo

¶ Procuratores iudee = (Arche laus) (Compo nius) ==================== Infra la. 106

¶ Iste archelaꝰ fuit filiꝰ herodꝭ Sub eo dnꝰ redit de egipto ã. ix

¶ Iste Componiꝰ loco archelai ſubſtitutus eſt

II

¶ Hic incipit ſexta etas mũdi

5200

¶ Linea criſti

Anni dñi I

durans vſque ad finale iudicium cuꝰ t'minũ nouit deus

Infra la. 106

¶ Natus dominus noſter iħs criſtus legit hijs temporibꝰ de maria virgĩe puriſſia
deus et homo ex patre deo et matre homine. Et hic ſexta incipit etas mundi. ad
finem vſque duratura Que ſcḋm auguſtinũ ſenectuti cõparatur. q̃ ſepe vltra prece
dentes etates extenditur. et ad vltimum terminũ durat

¶ Era criſtianorũ omniũ etatum principaliſſima. notiſſima atq; celeberrima. Ipſe
eſt annus octauiani xlij. Olimpiad cxciij et ſm bedam annꝰ mundi vᵐ jᶜ xcix cõ III
pletus Vnde vſus Vnum tolle datum ad milia quinq; ducentis. Naſcenti domio
beda dedit a ꝓthoplaſto. Item. Ante iħm duo c. minꝰ vno milia q̃nq; Et hic tñ
q̃ ꝓbabilior modus ab eccľa ſeruatꝰ. et magꝰ vulgatus Sunt et alij modi ſupputa
cionũ q̃dam breuiores. vt hebreorum Quidã lõgiores vt methodij. et aliorum
de quibꝰ immenſus ẽ labor tractare. vtilitatis vero modicus